

בתקופה הקרובה צפויים שיבושים בחלוקה עקב חופשת הקיץ. מומלץ להצטרף לרשימת התפוצה במייל – כך תוכלו גם להדפיס כמה עותקים נוספים ולזכות את חבריכם לקהילה.

גיליון מס'
241

'מה?
לילדים
בעמ'
6-7

מה בפרשה? ובהפטרה?

קראו והכירו ב-7 דקות!

פרשת דברים

פרשה זו עוסקת במספר אירועים שקרו במדבר ומוזכרים על ידי משה קודם מותו: מינוי הנשיאים והשופטים (פרשת יתרו), חטא המרגלים (פרשת שלח), יחסי ישראל עם עמי כנען (פרשת חקת) ומתן הנחלות בעבר הירדן (פרשת מטות).

בפרשה זו שתי מצוות לא תעשה: מינוי דיין שאיננו מתאים, ויראת דיין מאיש.

"אלה הדברים אשר דבר משה אל כל ישראל בעבר הירדן". משה מוכיח את בני ישראל על בקשתם למות במדבר בשומעם את דברי המרגלים השבים מתור הארץ, על חטא בעל פעור בעצת בנות מדיין, על שמאסו במן, על מחלוקת קורח ועל מעשה העגל. משה מזכיר להם כי "אחד עשר יום" הייתה אמורה לקחת הדרך מהר סיני לקדש דרך הר שעיר, וה' קיצר את דרכם לשלושה ימים.¹ מאחר וקלקלו הולכים ה' במדבר ארבעים שנה. את תוכחתו נותן משה בא' בשבט, סמוך למיתתו,² ולאחר "הכותו את את סיחון... ואת עוג".³

¹ רש"י א, ב

² דבר זה למד משה מיעקב שלא הוכיח את ראובן עד סמוך למיתתו. זאת מחשש שביקורת חריפה עלולה לגרום לו למרוד ולדבוק בעשו (רש"י שם, ג).
³ שלא יאמרו שאין בידי משה כוח להכניסם לארץ. שהרי ניצח כעת את סיחון ועוג שהיו מלכים קשים בתוך מדינות חזקות והובסו בידי משה (רש"י שם ד).
בעזרת ה' העלון מופץ בלמעלה מ-90 מוקדים ב: אשקלון, בית שמש, ביתר עלית, בני ברק, טלז סטון, ירושלים, לוזית, מודיעין, מודיעין עלית, ראש העין, תרומ.

לעילוי נשמת הרב ירחמיאל גרשון בן הרב צבי יהודה אדלשטיין זצ"ל

לזכות חטופי עזה במלחמה בתוך כלל ישראל הזקוקים ומצפים לישועת ה'.

ולעילוי נשמת הילדה הטהורה חיה מרגלית בת צבי חנוך, הקדוש אלכסנדר בן נינה הי"ד, הקדוש בצלאל דוד בן שי הי"ד ומשה הכהן בן מיכל.

כל הזכויות שמורות ליעקב כץ ©

משה מפרש את התורה בשבעים לשון,⁴ מודיע לעם כי ה' "דיבר אלינו בחורב לאמר רב⁵ לכם שבת בהר הזה", ומורה להם לעלות לרשת את הארץ המובטחת לאבות האומה, ללא מלחמה.⁶ "ואמר אלכם בעת היא לאמר לא אוכל לבדי שאת אתכם".⁷ משה מברך את העם שיתקיים לעולם ככוכבי השמים ומזכיר את ברכת ה' לאבות, שירבה זרעם עד אין מספר. משה מציין את העול שלקח על עצמו בקבלת הנהגת העם שהיו מטריחים אותו בעת הדין ומוציאים עליו לעז.⁸ הוא מזכיר את ההצעה למינוי שופטים מכל שבט שיעמדו בראשם - אנשים גדולים⁹ המכירים¹⁰ את בני השבט הבאים לדין - ואת מינויים בפועל של שרי אלפים, מאות, חמישים ועשרות, ושוטרי העם.

משה עומד על ציווי השופטים לדון את העם דין אמת. שלא למנות לתפקיד אדם שאינו ראוי. שלא לזלזל¹¹ בתביעות על סכום קטן,¹² ולא לזכות עשיר או עני¹³ שלא כדין "כי המשפט לאלוהים"¹⁴ הוא. משה מזכיר להם את הפרטים בדיני נפשות ודיני ממון.¹⁵

חטא המרגלים

משה מזכיר לעם את עזיבתם את הר סיני והבטחת ירושת הארץ על ידי הבורא. את תגובתם שביקשו לבדוק בעצמם את הארץ, ואת התנגדותם לעלות לשמע דברי המרגלים - למרות דברי יהושע וכלב כי "טובה הארץ". הוא מזכיר את תלונתם - כביכול רצה הקב"ה להורגם במדבר ולכן הוציאם ממצרים - ואת דברי ההרגעה שלו כי אין להם לחשוש מאחר ו-"ה' אלקיכם... ילחם לכם".

משה מזכיר להם את דברי ה' כי איש מבני הדור שבכה לחינם לא יראה את הארץ, מלבד כלב ויהושע שינחילם את הארץ, וכן "טפכם אשר אמרתם לבז יהיה" יבואו בשערי הארץ המובטחת. לבני הדור ההוא אמר ה': "פנו לכם וסעו המדברה דרך ים סוף".¹⁶ כאן מוזכרת גם תשובה שעשו חלק מן העם אשר ביקשו להכות על חטא ולעלות לארץ, למרות אזהרת ה' למשה שלא יעלו להילחם: "כי איני בקרבכם", ועלייתם ומפלתם מול בני האמורי.

"ותשבו בקדש ימים רבים"¹⁷ כימים אשר ישבתם".

יחסי ישראל עם עמי כנען

משה משחזר את תחילת מסעם מזרחה על מנת לעקוף את הר שעיר ומשם צפונה, תוך אזהרה שלא להתגרות בבני עשו היושבים בשעיר. ואת הגעתם למואב, שם מזהירים שלא ילחמו¹⁸ בהם "כי לא אתן לך מארצו ירושה כי לבני לוט"¹⁹ נתתה ירושה". משה מזכיר את בני הענק שהורישם בני לוט.

⁴ רש"י שם, ו

⁵ כלומר ריבה להם שכר על ישיבתם שם, שעשו: משכן וכליו, קבלו תורה, מינו סנהדרין ושרי אלפים וכו' (רש"י שם, ז).

⁶ רש"י שם, ח

⁷ אין הכוונה שדבר זה מעבר ליכולתו של משה - הרי הוציא את העם ממצרים, קרע להם את הים וכו' - אלא שכל עיוות דין שיוצא חלילה מיד הדיין, יגרום לתביעה כלפיו מן השמים (רש"י שם, ט).

⁸ אם היה מקדים לצאת מביתו, היו אומרים שיש לו צרות בבית שגורמות לו לברוח. ואם היה מאחר, היו אומרים שבוודאי יושב ומתכנן דברים רעים כנגדם (רש"י שם, יב).

⁹ רש"י שם, טו

¹⁰ רש"י שם, יג

¹¹ גם במקרה בו התבקשו הדיינים לדון על דבר שכבר מכירים, הם מצווים לשאת ולתת בו ולא לפסוק באופן אוטומטי (ספרי טז).

¹² רש"י שם, יז

¹³ שלא יאמר הדיין, אזכה את העשיר שלא יתבייש ואני אתן מכיסי לעני המפסיד. או אזכה את העני כי הוא מסכן (רש"י שם, שם).

¹⁴ כביכול עיוות דין יטריח את ה' שיצטרך להחזיר לזה שהפסיד שלא כדין (רש"י שם, שם).

¹⁵ בין היתר: דיני ממונות בשלושה דיינים, פסיקת הדין ברוב של אחד אף לחייב, כולם ראויים ללמד זכות, תחילת הדין ביום וגמרו בלילה ועוד (שפתי חכמים שם, יח).

¹⁶ במקום לחצות את ארץ אדום ולהגיע לארץ, פנו מזרחה לעקוף את הר שעיר (רש"י שם, מ).

¹⁷ תשע עשרה שנה ישבו בקדש, ותשע עשרה שנה היו במסעות שהסתיימו בשובם לקדש (רש"י שם, מו).

¹⁸ אך יכולים להפחידם. לעומת זאת אצל עמון הוזכרו שלא להתגרות בהם כלל - לאור צניעותה של אם עמון שלא הזכירה את ביאתה אל אביה, בשונה מאחותה שרמזה את דבר הריונה מאביה לוט, בשם בנה מואב = מאב (רש"י ב, ט).

¹⁹ בשכר שליווה את אברהם בירידתו למצרים, ושמירתו את הסוד ששרה הינה אשת אברהם ולא אחותו (רש"י שם, ה).

משה מציין את התלאות שעבר העם במשך שלושים ושמונה שנה שנועדו לכלות את בני דור היוצאים ממצרים. הוא מגיע בסיפורו לנקודת הזמן בה כבר מתו "כל אנשי המלחמה", "וידבר²⁰ ה' אלי לאמר" כי בעוברהם את גבול מואב, ובהגיעם אל עמון לא יתגורו בהם כלל. ה' מבקש למנוע טעות מהסוברים כי "ארץ רפאים" - כך כונתה ארץ עמון - היא זו שהובטחה לאברהם, ומורה להם לעבור את נחל ארנון. ה' מבטיחם כי ייתן בידם את סיחון מלך האמורי ואת ארצו, ומורה להם לפתוח במלחמה תוך הבטחה כי כל העמים יחלו לפחד מהם.

משה מזכיר כי שלח שליחים "ממדבר קדמות"²¹ אל סיחון בבקשה שיתיר את מעברם בארצו תוך התחייבות כי לא יסוו מדרך המלך, והתחייבות לרכוש מהם מזון ומים. את סירובו של סיחון ואת מפלתו המוחלטת בפני עם ישראל. הוא מוסיף ומשחזר את עלייתם משם "דרך הבשן" ואת יציאת עוג לקראתם בראש עמו, ומזכיר את דברי ה': "אל תירא אותו"²² וההבטחה כי יפלו גם הם בידם\

הפסוקים מתארים את עוצמת הערים הבצורות שלא עמדו בפני בני ישראל. את החרמת העם "וכל הבהמה ושלל העם בזונו"²³ לנו". "ונקח בעת ההיא את הארץ מיד שני מלכי האמרי אשר בעבר הירדן מנחל ארנון עד הר חרמון".²⁴ הפסוק גם מציין את היותו של עוג שריד אחרון לבני הענק ואת מידות עריסתו (9*4 אמות).

מתן הנחלות בעבר הירדן

הפסוקים האחרונים מתארים את חלוקת ערי עוג וסיחון לראובן, גד וחצי שבט המנשה. את ציווי בני גד וראובן על ידי הבורא "חלוצים תעברו לפני אחיכם בני ישראל", את דברי ה' ליהושע כי כל מה שעשה ה' למלכים אלו: "כן יעשה ה' לכל הממלכות אשר אתה עובר שמה" ואת הציווי: "לא תיראום כי ה' אלהיכם הוא הנלחם לכם".

מסר מהפרשה

"אִיכָה אֶשָּׂא לְבָדִי טֶרְחָקִים וּמִשְׁאָכִים וְרִיבָכִים" (דברים א, יב)

משה רבינו נעמד מול עם ישראל, ערב הכניסה לארץ המובטחת, ומתאר את עומס ההנהגה המוטל עליו - לא כטענה כלפיהם, אלא כתיאור מציאות כואבת:

טרחות שאינן נגמרות, משאות נפשיים, ריבוי ריבים. מנהיג שנשאר לבד - נשחק.

ולכן משה מבקש שותפות. וגם מקבל:

"וַתַּעֲנֵנוּ אֹתִי וְתֹאמְרוּ טוֹב הַדָּבָר אֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ לַעֲשׂוֹת" (א, יד)

לא מדובר רק בהיסטוריה של הנהגת המדבר. למעשה נוגע הדבר בכל אדם בעבודתו - מורה שנשאר לבד מול כיתה, הורה מול ביתו, שליח מול קהילה, עובד בארגון שנטל אחריות אמיתית.

גם היום יש לנו מציאות של: "טרחכם", "משאכם", "וריבכם".

והשאלה היא אם נדע להיות "טוב הדבר" - וליצור סביבתנו מערכות תמיכה, אנשים שניתן לשתף וסביבה שלא שותקת אלא נושאת יחד איתנו בעול.

כל מי שחי שליחות לבד – יתקשה להגיע רחוק.

אבל מי שחי שליחות עם אחרים - גם העומס נהפך לאמונה המעניקה כוח להמשיך בתפקיד.

²⁰ רש"י (שם, יז) מציין כי מאז שילוח המרגלים ועד מכה לא נאמר לשון 'וידבר' - המראה על קשר קרוב - אלא 'ויאמר'. זאת מאחר והיו בני ישראל 'נזופים' בפני הקב"ה במשך 38 שנה.

²¹ מלשון הקדמה. כפי שהקדים ה' והציע לעמי העולם את התורה למרות שידע שלא יקבלו זאת בברכה, כך מקדים משה ושולח שליחי שלום לסיחון למרות שלא צווה על כך (רש"י שם, כה).

²² משה היה ירא שמה זכותו של עוג שעשה חסד עם אברהם (בישר לו על נפילת לוט אחיינו בשבי), תעמוד לו (רש"י ג, ב).

²³ מלשון ביזיון. מאחר וכבר היו שבעים מביזת סיחון, זלזלו בבהמה ובבגדים ולקחו רק את הכסף והזהב (רש"י ב, לד).

²⁴ הפסוק מציין את ריבוי שמותיו של ההר: חרמון, שריון ושניר. דבר זה מהווה שבח של ארץ ישראל שעמים רבים מתפארים בשייכותם להר המהיר. שניר = שלג בגרמנית ובכנענית, מילה שהשתמרה גם במילה האנגלית snow (רש"י שם, ט).

הפטרת דברים

ההפטרה²⁵ עוסקת בתוכחת הנביא לעם על רוע מעשיהם; תיאור הרעה בה הם נמצאים, והפורענות העתידה לבוא עליהם; ה' מואס בקרבנות הרשעים ובתפילתם; פניה לעם לשוב בתשובה ולקבל את הטוב מה'; קינה על השחיתות שבין אדם לחברו; נקמת ה' ברשעים וביעורם מן העולם.

ישעיהו הנביא עומד ומתנבא על עתיד יהודה וירושלים "בימי עזיהו, יותם, אחז, יחזקיהו מלכי יהודה".

"שמעו שמיים והאזינו ארץ"²⁶ כי השם דיבר היטבתי עם ישראל - 'בני בכורי' ורוממתי על פני שאר העמים והם מצידם "פשעו בל". אמנם "ידע שור קנהו וחמור אבוס בעליו"²⁷ אך עמי ישראל כלל לא רוצה להכירני ולהישמע לי,²⁸ ולמרות שהם עמי ואני עומד לעזרתם, יתעלמו מן העובדה שבזמן שנשמעים לי אוכלים מטוב הארץ.²⁹

הנביא נאנח³⁰ וצועק³¹ על כי הפך עם ישראל מהיות עם קדוש ל "גוי חוטא עם כבד עון זרע מרעים"³² בני משחיתים ומאחר ואתם כבר סובלים, מדוע ממשיכים אתם ללכת בדרככם הרעה ולא מבינים את השפעת התנהגותכם בגרימת העונש. הנה, מצעיר ועד זקן³³ אין מי שיעשה תשובה המביאה מרפא לסבל, וטרם החלמתם ממכה אחת, כבר קיבלתם מכה נוספת.³⁴ לכן יילקח כל טובה על ידי האויב מבלי יכולת לעצור זאת, והארץ תהיה חרבה ושממה "כסכה בכרם"³⁵ עם תום עונת הבציר. "לולי ה' צבאות הותיר לנו" אנשי ירושלים ויהודה³⁶ "שריד כמעט"³⁷ היינו כסדום שחרבה כליל ללא זכר ושארית.

הנביא פונה למנהיגים הדומים לקציני סדום - בהטיית משפט ועושק העניים, ולעם הדומה לעם סדום ועמורה - בהתנהגותם הרעה, ומוכיח אותם בדברי השם ותורתו:

איני רוצה בקורבנות הרבים³⁸ שאתם מביאים לי מאחר והעיקר - וידוי וחרטה על החטא - חסר בזמן שאתם נשארים בדרככם הרעה, והגעתכם למקדש בשלושה רגלים לא מכבדת אותי אלא להיפך, מהווה ביזיון המקדש. על כן מעתה תפסיקו להגיע בראש חודש, שבת וימי המועד הנקראים 'מקראי קודש' ולהתכנס במקדש בהבאת קורבנות, כי "לא אוכל" לסבול את השקר שבחיבור בין לבבכם הנוטה לעבודה זרה יחד עם ההתכנסות במקדש, ועל כן ימים אלו הפכו עבורי "לטרח נלאתי נשא". ה' מוסיף ואומר כי: "אעלים עיני מכם" כאשר תתפללו היות ו "ידיכם דמים מלא".

ה' פונה לעם בדרישה לעשיית תשובה שתנקה את כתם החטא: "חדלו הרע" איש לאחיו,³⁹ תלמדו מן הטוב⁴⁰ להיטיב,⁴¹ תחקרו במשפט בכדי להגיע לאמת,⁴² ובכך תאשרו את החלשים שכעת נעשקים.

²⁵ ישעיהו א, א - א, כז (אשכנזים וספרדים); א, כא - א, לא (תימנים) - רוב הפרק ממנו לקוחה ההפטרה, נקרא בהפטרת השבת שעברה למנהג התימנים.
²⁶ רש"י (א, ב) מעורר על כך שהנביא משנה מדברי משה רבינו שאמר (דברים לב) "האזינו השמיים... ותשמע הארץ". הטעם הוא ההלכה האומרת כי עדות של שניים הבאים יחד, צריכה להיות מכוונת וזהה. מאחר ובהזמנתם של השמיים והארץ לעדות בימי משה נתן שמיעה לשמיים והאזנה לארץ, צריך היה ישעיהו לתת האזנה לשמיים ושמיעה לארץ.

²⁷ רש"י (שם, ג) מבאר, כי שור מכיר את בעליו שמכינו לחרישה בכל יום, וחמור הפחות מכך מכיר את בעליו רק שמאכילים אותו. אך עם ישראל למרות שקראתיו בשם והודעתיו חוקי, לא ידעני ולמרות שהאכלתיו בכל זמן המדבר לא התבונן לראות מי מטיב לו.

²⁸ מצודות דוד שם, שם

²⁹ מצודות דוד שם, שם

³⁰ רש"י שם, ד

³¹ רד"ק שם, שם

³² כלומר, מרעים לעצמם במעשיהם הרעים (רד"ק שם, שם).

³³ מהר"י קרא שם, ו

³⁴ רש"י ומצודות דוד שם, שם

³⁵ המאוכלסת על ידי השומר בכל תקופת הבציר.

³⁶ שאר השבטים גלו בשנת שש לחזקיה (מהר"י קרא שם, ט).

³⁷ הגר"א (שם, שם) מבאר: שריד - מעט אנשים; כמעט - מעט זמן. שהרי נותרה דלת העם עם גדליהו ל 52 יום מאז גלות צדקיהו ואז באמת שממה הארץ. אך בשונה מסדום, כאן קרה הכל בשלושה שלבים ולא בבת אחת.

³⁸ הגר"א (שם, יא) מבאר, כי רמז כאן הנביא לאותם הלומדים על מנת לקנטר ולא על מנת לעשות.

³⁹ רד"ק שם, טז

⁴⁰ רד"ק שם, שם

⁴¹ מהר"י קרא שם, שם

⁴² מצודות דוד שם, טז

הבה נבדוק מי בינינו סרח, וגם אם יתברר שהאשם בכם, אני נותן לכם תקווה לשוב - כאשר תדעו שהדין עימי ותשובו אלי, תראו כי גם אם "יהיו חטאיכם כשנים כשלג ילבינו" וגם "אם יאדימו⁴³ כתולע, כצמר יהיו". כעת, "אם תאבד" להיות מוכנעים לי ולשמוע בקולי⁴⁴ "טוב הארץ תאכל". אך אם "תמאנו" ותמרו את פי תמותו בחרב אויבכם⁴⁵ בגזירת הבורא.

⁴⁶הנביא מבכה כיצד הפכה ירושלים עיר האמונה בימי דוד, שלמה, אסא ויהושפט,⁴⁷ לשקר לה' כאישה זונה לבעלה. וכיצד מקום שהיה מלא צדק ומשפט, הפכו תושביו לרוצחים. אתם מרמים זה את זה בשווי המטבעות וטוהר היין והשכר, מנהיגי העם שוב⁴⁸ סרים מדרך הישרה ושופטים שלא בצדק עד כי "יתום לא ישפטו וריב אלמנה לא יבוא אליהם",⁴⁹ היות ויודעים שלא יזכו למשפט צדק. לכן, באותה העת יכירו כולם כי הבורא הוא אדון הכל, ויפרע מן העושקים, ולאחר שיכלה כעסו, ינחם.

הנביא ממשיך להביא את דבר ה': אוסיף להכותך עד שתישארי נקייה מן הרשעים, אעמיד עליך שופטים כשרים וצדיקים כפי שהיו בעבר, וישבו לננותך "עיר הצדק קריה נאמנה", ועם ישראל ישוב אליך מן הגלות⁵⁰ בכדי שיהיו אנשי אמת וצדקה.⁵¹

בדיוק ברגע הגאולה⁵² יישברו ויכלו לחלוטין⁵³ הפושעים והחוטאים, "כי יבושר" אז מי שעזבו את ה' עקב המשיכה שהייתה להם לע"ז, וללא הקשר לבורא תהיו "כגנה אשר מים אין לה" - חסרת עתיד. "והיה החסון"⁵⁴ שעד כה תקף את החלש ממנו "לנערת"⁵⁵ - כלומר יישרף על ידי מעשיו הרעים, "ובערו שניהם יחדיו ואין מכבה".

מה הקשר בין הפרשה להפטרה?

הפטרת "חזון ישעיה" נקראת בשבת חזון שלפני תשעה באב. שמה של השבת נגזר ישירות מה'חזון' שבו אנו 'רואים' את הנבואה על האסון המתקרב.

ישעיהו מטיח תוכחה קשה בעם ישראל על חטאיהם הרבים, המתארת את מצבם הרוחני והמוסרי הירוד וההתדרדרות שהובילה לאסון. תיאור הארץ ההולכת ונחרבת ו"השריד הכמעט" שנותר, מהדהד את אירועי חורבן בית המקדש הראשון והגלות. ההפטרה משמשת תמרור אזהרה היסטורי, המלמד על הסיבות הרוחניות והמוסריות לאסון.

לצד התוכחה, ההפטרה נושאת גם מסר של תקווה וקריאה לתשובה. ישעיהו קורא לעם "חדלו הרע, למדו היטב", ומבטיח כי חטאיהם "כשנים כשלג ילבינו" אם ישובו. ההפטרה אף מנבאת את הטהרה שתבוא לאחר החורבן ואת שיבת ציון, כאשר ירושלים תשוב להיות "עיר הצדק קריה נאמנה". זוהי נבואת נחמה המשלבת את כאב החורבן עם תקווה לגאולה ובניין מחודש, שיגיעו מתוך טיהור ובידור.

⁴³ הפסוק מדמה את החטא לצבע אדום שבולט ולא יורד מהר בכביסה (מצודות דוד שם, יח).

⁴⁴ מצודות דוד שם, יט

⁴⁵ תרגום שם, כ

⁴⁶ תחילת ההפטרה למנהג התימנים

⁴⁷ ר"ק שם, כא

⁴⁸ מהר"י קרא שם, כג

⁴⁹ רש"י (שם, כג) מבאר כי כאשר תבוא האלמנה לבית הדין לצעוק כנגד הפוגעים בה, תפגוש ביתום היוצא מן הדין ותשאל אותו האם הועילה תלונתו בפני הדיינים על מה שעשו לו. תשובת היתום כי כלל לא התייחסו לדבריו, תביא את האלמנה לחזור על עקבותיה מבלי שנכנסה כלל לדין.

⁵⁰ מהר"י קרא שם, כז

⁵¹ סיום ההפטרה למנהג האשכנזים והספרדים

⁵² מהר"י קרא שם, כח

⁵³ מצודות דוד שם, שם

⁵⁴ המצודות דוד ור"ק (שם, כא) מבארים, כי הכוונה שהפסלים העשויים עץ חזק ישרפו בקלות. וכך עלתה ירושלים באש על ידי נבזרדן, כאשר בתי העיר היו מלאים פסלים.

⁵⁵ פשתן.

**מה?
ליולדים**

חידות לפרשת דברים

1. מה למד משה רבינו מיעקב אבינו? (א, ג)
2. מדוע חשש משה מקבלת תפקיד השופט העליון? (א, ט)
3. באיזה הקשר הוזכרו דבורים בפרשתנו? (א, מד)
4. מהיכן למד משה רבינו להציע לסיחון שלום למרות שידע שלא ייענה להצעה? (ב, כה)
5. כיצד נודע לעמי הארץ על ניצחון משה את סיחון ועוג? (ב, כה)
6. כמה שמות יש להר החרמון? מדוע? (ג, ט)

בכל שבוע יוגרלו 20 ש"ב בין המשתתפים:

- הקראת 4 חידות בשולחן שבת וקיום שיח משותף א
- מענה על 2 חידות בשולחן שבת ללא עזרה (אם ילד אחד מקריא, והאחים עונים, כולם זכאים להשתתף בהגרלה)

בכל שבוע תתקיים הגרלה נוספת על 40 ש"ב בין הפותרים את התשבץ.

תשובות יש לשלוח עד מוצ"ש ט"ו באב בשעה 23:00 לכתובת yaakovkatz1989@gmail.com

או אישור הורים בטלפון 0527145013

מזל טוב לזוכים:

יוסי לבין, קרית יערים (תשבץ 239), דוד אדלר, בית שמש (חידון 239)

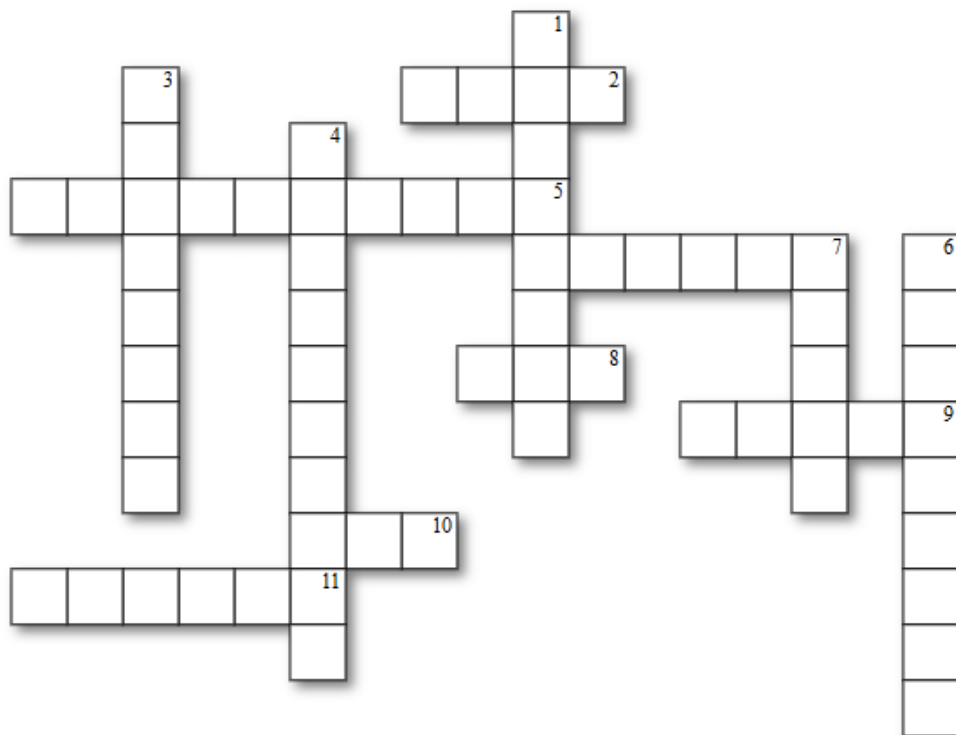
צאת השבת	כניסת השבת	
15:20	19:00	ירושלים
20:17	19:17	תל-אביב
20:18	19:18	חיפה
20:15	19:19	באר שבע
20:16	19:19	בית שמש
20:17	19:18	עזה
20:19	19:19	לבנון
20:14	19:15	סוריה

עלון זה מוקדש לעילוי נשמת בן דודי היקר
- בנימין זאב בן יצחק הלוי ז"ל

**לקבלת העלון והנצחות פנו
למחבר:
yaakovkatz1989@gmail.com**

0527145013

שבת שלום

מאונך

1. מה אמר ה' לעם כאשר פחדו מבני הענקים
3. מה היה רוחב עריסתו של עוג
4. כמה זמן לקח לבני ישראל להגיע מקדש ברנע לנחל זרד
6. מי מהמרגלים קיבל אישור להיכנס לארץ
7. היכן עמד עוג למלחמה בישראל

מאונך

2. שרי אלפים ושרי _____
5. מי ישב בעשתרות
7. כמה ימים הלכו בני ישראל מחורב
8. לבניו של מי נתונה ארץ מואב ירושה
9. היכן נהרגו האנשים שרצו לעלות לארץ בניגוד לדבר ה'
10. מה צריכים בני ישראל לקנות מבני עשו
11. איזהו הנהר הגדול